

Visie op toezicht Raad van Commissarissen *Toezicht in dialoog*

Inleiding: de algemene taken van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen toetst of de Raad van Bestuur bij zijn beleidsvorming en de uitvoering van zijn bestuurstaken oog houdt op het belang van de organisatie van GGZ Scharwächter in relatie tot de maatschappelijke functie van de GGZ Scharwächter en daarbij een zorgvuldige en evenwichtige afweging heeft gemaakt van de belangen van allen die bij GGZ Scharwächter betrokken zijn.

De Raad van Commissarissen rekent de volgende taken en bevoegdheden in ieder geval tot zijn verantwoordelijkheid:

- het zorg dragen voor een goed functionerende Raad van Bestuur (door advisering; klankborden; ondersteuning en evaluatie);
- het zorg dragen voor een goed functionerend intern toezicht (door benoeming, beoordeling en ontslag van (leden van) de Raad van Commissarissen);
- het afleggen van verantwoording over het eigen handelen door verslag te doen van de werkzaamheden in een afzonderlijk verslag in het Jaarverslag;
- het houden van integraal toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en de algemene gang van zaken in de instelling;
- het goedkeuren van het strategisch beleid van de Raad van Bestuur, waaronder de besluiten die vermeld staan in de statuten;
- het waarborgen van een deugdelijke governance structuur van GGZ Scharwächter en het naleven van de geldende Governancecode Zorg.

De Raad van Commissarissen ziet erop toe dat de Raad van Bestuur zijn beleid uitvoert met inachtneming van de vooraf door de Raad van Bestuur vastgestelde en door de Raad van Commissarissen goedgekeurde beleidsplannen, beleidsuitgangspunten en doelen. Deze beleidsplannen, beleidsuitgangspunten en doelen worden door de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur gezamenlijk besproken.

Hoewel in formele zin de Raad van Commissarissen een toetsende en toezichhoudende rol heeft, kiest de Raad van Commissarissen van GGZ Scharwächter ervoor om het accent te leggen op een open en stimulerende dialoog met de Raad van Bestuur. Vooruitkijken en anticiperen is daarbij belangrijker dan toetsen en goedkeuren achteraf. De principes van de Governance Code Zorg zijn leidend. De Raad van Commissarissen zal in open dialoog, en daar waar nodig door te klankborden en door het bieden van ondersteuning, stimuleren dat GGZ Scharwächter op transparante en verantwoorde wijze invulling geeft aan haar maatschappelijke functie: het bieden van kwalitatief hoogwaardige geestelijke gezondheidszorg. Ook in de wijze van verantwoording ligt de focus eerder op verbeteren in plaats van controleren en toetsen.

Toezicht in dialoog (uit: Van controle naar dialoog, NVTZ 2017)

VAN	NAAR
Verantwoording vanuit wantrouwen	Verantwoording vanuit vertrouwen
Verantwoording op basis van voldoen aan Regels & Protocollen	Verantwoording als werken vanuit bedoeling, vakmanschap, verbinding & vertrouwen
Verantwoording met een grote nadruk op kwantiteit en 'objectiviteit' ('meetbaar')	Verantwoording door dialoog en ontmoeting en intersubjectiviteit ('merkbaar')
Kwaliteit op basis van normen	Kwaliteit op basis van waarden en principes
Verantwoording met de systeemwereld als uitgangspunt	Verantwoording met de leefwereld als uitgangspunt

Visie van de RvC op zijn toezichhoudende rol

In de Governancecode Zorg (artikel 6.4.2.) is met betrekking tot de visie op toezicht, het volgende geregeld:

“De Raad van Toezicht heeft een visie op de wijze waarop hij het toezicht uitvoert, de toezichtvisie. De Raad van Toezicht vergewist zich ervan dat de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur op basis van deze toezichtvisie kunnen samenwerken”.

Dit geldt ook voor een Raad van Commissarissen.

In dit visiedocument wordt, aansluitend bij de relevante uitgangspunten uit de Governancecode, antwoord gegeven op onderstaande vraagstukken:

- Wat verstaat de Raad van Commissarissen onder goed bestuur en toezicht?
- Wat streeft de raad na?
- Waar is de raad op aanspreekbaar?

Uitgangspunt 1 Goede en verantwoorde zorg: meetbaar en merkbaar

- De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het besturen van de organisatie door de Raad van Bestuur. De raad doet dit op basis van de maatschappelijke doelstellingen van de organisatie, namens de samenleving/de stakeholders.
- De raad neemt daarbij de missie en de visie van de organisatie als vertrekpunt en toetssteen voor zijn functioneren.
- Daarbij staat goede en verantwoorde zorg centraal. De raad onderscheidt daarbij twee perspectieven: de individuele cliënt/patiënt en de samenleving als geheel. De raad stelt zich tot doel te kijken naar:
 - Meetbaar goede en verantwoorde zorg
 - Merkbaar goede en verantwoorde zorgDe raad streeft er naar deze twee perspectieven steeds goed te bewaken.

Uitgangspunt 2 Toezicht vanuit de juiste normen en waarden

- In hun functioneren, hanteren de leden van de Raad van Commissarissen en de bestuurders gedeelde waarden en handelen en oordelen volgens gedeelde normen.
Kernwaarden GGZ Scharwächter:
 1. Humanisme
 2. Deskundigheid
 3. Authenticiteit of echtheid
- Toezichthouders en bestuurders bewaken daarnaast het normenkader van de organisatie door deze regelmatig gezamenlijk te spreken middels een gestructureerde dialoog, over:
 - Normen m.b.t. goede en toegankelijke zorg
 - Dilemma's in de spreekkamer
 - Gedegen discussies over de dilemma's bij complexe besluiten en goede evaluatie achteraf
 - Andere vraagstukken

Uitgangspunt 3 Aandacht voor de invloed van belanghebbenden

In zijn functioneren, houdt de raad goed zicht op de belangen van interne en externe stakeholders. De Raad van Commissarissen hanteert daarbij de volgende uitgangspunten:

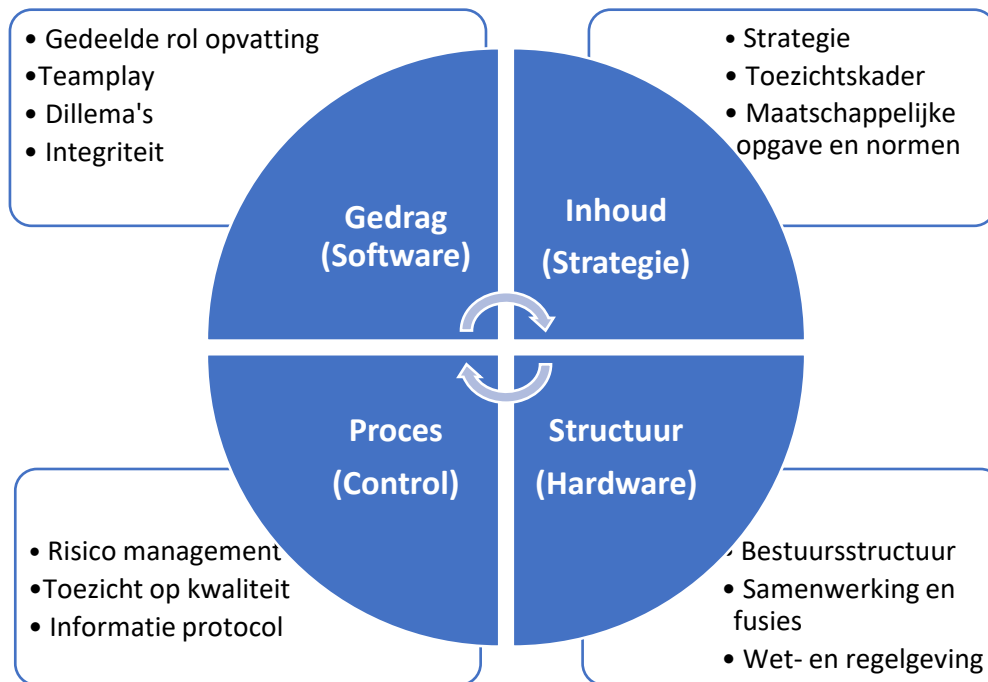
- De leden van de raad hebben uitsluitend contact met externe en/of interne stakeholders in afstemming met de bestuurder.
- De contacten met interne en/of externe stakeholders zijn erop gericht de raad te informeren. In deze contacten doen de leden geen uitspraken over het functioneren van de organisatie tenzij afgestemd met de bestuurder.
- De raad heeft regelmatig contact met de Cliëntenraad.
- De raad is vertegenwoordigd bij bijeenkomsten waarin de organisatie zich presenteert aan de externe stakeholders.

Uitgangspunt 4 Passende en up to date inrichting van de Governance

- De Raad van Commissarissen houdt zich aan hetgeen in de statuten en reglementen bepaald is.
- De statuten en reglementen worden regelmatig getoetst aan de dan geldende:
 - Wet- en regelgeving
 - Codes
 - Maatschappelijke opvattingen
 - Organisatiedoelen
- De raad toets, samen met de bestuurder, het werkdocument Governancecode Zorg.

Uitgangspunten 5 en 6 Goed bestuur en verantwoord toezicht

- De Raad van Commissarissen streeft bij de invulling van goed bestuur en verantwoord toezicht naar anticiperend toezicht.
- De raad streeft er naar alle aspecten van de invulling van zijn rol samenhangend in te richten en wel zo dat de raad in staat is de ontwikkeling van de organisatie te bewaken
- De raad kijkt daarbij niet alleen terug, maar juist ook vooruit.
- In onderstaand model wordt illustratief het model met daarin de elementen van anticiperend toezicht geschetst.

Uitgangspunt 7 Continue ontwikkeling

- De Raad van Commissarissen stelt zich op het standpunt dat toezicht houden:
 - Een professie is (een kunst en geen kunde)
 - En dat de kwaliteit van toezicht in hoge mate wordt bepaald door goed samenspel binnen de raad en tussen de raad en bestuurders
- Dat betekent dat de raad:
 - zorgt voor continue opleiding van zowel de leden zelf als de raad als geheel;
 - zich inspant om (al dan niet samen met de bestuurders) onzekerheden en dilemma's te delen en te bespreken;
 - een klimaat nastreeft waarin fouten kunnen worden besproken en waarbinnen geleerd kan worden (in lijn met de lerende cultuur in de organisatie);
 - een klimaat nastreeft waarin de leden elkaar aan kunnen spreken en scherpe discussies over de inhoud niet leiden tot druk op de relatie;
 - zorgt voor voldoende diversiteit in het team. Niet alleen in termen van kennis en ervaring maar ook in persoonlijke stijl;
 - besluit indien wenselijk ook zelf externe deskundigheid inschakelt.